

Handreiking kinderopvangtoeslag en de Participatiewet

Praktische wegwijzer voor de gemeente

Stimulansz

22 september 2026

Versie 1

Voorwoord

Voor ouders met een bijstandsuitkering die bezig zijn met re-integratie of maatschappelijke participatie is kinderopvang en daarbij kinderopvangtoeslag (KOT) ontvangen geen vanzelfsprekendheid. Onduidelijkheid over toepassing van de toeslag en de verantwoordelijkheid en ruimte die de gemeente hierin heeft, maakt dat ouders met een bijstandsuitkering in een traject naar werk of maatschappelijke participatie soms geen kinderopvangtoeslag ontvangen, terwijl dat op grond van de wet wel mogelijk is.

Deze handreiking biedt beleidsmedewerkers en uitvoerders bij de gemeenten, en mogelijk ook informatiebeheerders en softwareleveranciers, meer duidelijkheid over het recht op KOT in relatie tot de Participatiewet en trajecten naar werk of maatschappelijke participatie. De handreiking zet uiteen wanneer en hoe KOT voor ouders met een bijstandsuitkering is in te zetten en bevat uitleg over de beleidsruimte die de gemeente hierin heeft.

Deze handreiking is geschreven in opdracht van het ministerie van SZW en in samenwerking met VNG, CBS, BIDN, Dienst Toeslagen en een aantal gemeenten.

Stimulansz, 22 september 2026

Inhoud

Voorwoord	2
Samenvatting	4
Inleiding	5
Leeswijzer	5
1 Kinderopvangtoeslag	7
1.1 Recht op kinderopvangtoeslag	7
1.2 Kinderopvangtoeslag in het kort	9
2 Taken en verantwoordelijkheden van de gemeente	11
2.1 Ondersteuning bij arbeidsinschakeling	11
2.2 Traject, voorzieningen en activiteiten	12
2.3 Re-integratievoorzieningen en het recht op KOT	14
2.4 Correcte en tijdige registratie van voorzieningen	15
3 Informatie over administratieve handelingen rondom (recht op) KOT	17
3.1 Registratie van codes	17
3.2 Richtlijnen Statistiek re-integratie door Gemeenten (SRG)	17
3.3 Voorzieningen die recht geven op KOT	18
3.4 Inkomen; Antwoordservice DGO-KOT van BIDN	22
3.5 Informatie over toeslagen	24
4 Kinderopvangtoeslag, complicaties en compensaties	26
4.1 Recht op kinderopvangtoeslag eindigt niet (direct)	26
4.2 Voorschoolse educatie, peuteropvang en SMI	27
4.3 Complicaties bij start of einde traject	28
4.4 Bijkomende kosten en mogelijke compensatie	29
4.5 Overige	30
Bijlage 1: Lijst van afkortingen	31
Bijlage 2: Wettelijk kader kinderopvangtoeslag	32
Colofon	33
Over Stimulansz	34

Samenvatting

Voor ouders met jonge kinderen is kinderopvang van groot belang om te kunnen werken of re-integreren. Om deze opvang te kunnen betalen is er kinderopvangtoeslag (KOT) voor werkende ouders of ouders op weg naar werk.

Waar gaat het soms mis?

Uit onderzoek is gebleken dat ouders met een bijstandsuitkering soms ontwikkelkansen missen, omdat de consultants ervan uitgaan dat er geen kinderopvang met KOT mogelijk is. Terwijl deze ouders wellicht wel voor KOT in aanmerking kunnen komen, mits de gemeente de aangeboden re-integratievoorzieningen goed registreert en de juiste codes gebruikt. Dienst Toeslagen volgt in principe het oordeel, de registratie, van de gemeente.

Wanneer geeft een voorziening recht op kinderopvangtoeslag?

Bij de meeste voorzieningen is helder of daar wel of geen KOT voor wordt verstrekt. Bij het inzetten van vrijwilligerswerk of coaching naar werk of participatie, moet de gemeente een bewuste afweging maken of dit in het kader van (maatschappelijke) participatie wordt ingezet, of dat dit gericht is op arbeidsinschakeling. In dit laatste geval geven de voorzieningen vrijwilligerswerk en coaching naar werk ook recht op KOT (als de ouders ook aan de andere voorwaarden voldoen). De gemeente registreert deze keuze in het Digitaal Klant Dossier, dat via BIDN naar Dienst Toeslagen gaat.

De gemeente speelt dus een belangrijke rol bij de vaststelling en registratie van trajecten die (uiteindelijk) gericht zijn op re-integratie en arbeidsinschakeling. Dienst Toeslagen gaat uit van de registratie door de gemeente en controleert daarnaast op de diverse andere voorwaarden waaraan een ouder moet voldoen om voor KOT in aanmerking te komen.

Inleiding

In de Wet Kinderopvang is vastgelegd op basis van welke voorwaarden ouders aanspraak kunnen maken op kinderopvangtoeslag (KOT). Ook ouders met een bijstandsuitkering kunnen recht hebben op KOT, als zij door de gemeente worden ondersteund met voorzieningen (uiteindelijk) gericht op re-integratie en werk. Dit kan zijn:

- een traject direct naar werk;
- een re-integratietraject gericht op werk; of
- maatschappelijke participatie niet direct, maar wel op termijn, gericht op werk.¹

Een klein deel van de ouders die een traject van de gemeente volgen krijgt op dit moment geen KOT, terwijl ze hier op grond van hun voorziening, die deel uitmaakt van het traject naar werk, wel recht op kunnen hebben. Of de ouder krijgt geen voorziening die recht kan geven op KOT aangeboden, omdat er onduidelijkheid over dat recht bestaat.

Uit onderzoek van Significant APE² blijkt dat gemeenten de wet- en regelgeving rondom de KOT in het kader van de Participatiewet als complex ervaren. Dit komt met name omdat zij onvoldoende duidelijkheid hebben over hun eigen rol en verantwoordelijkheden. Dit wordt veroorzaakt door een aantal aspecten:

- Een deel van de consulenten kent de regels rondom KOT onvoldoende. Zij weten niet welke voorzieningen recht geven op KOT en hoe zij deze moeten registreren. Zij realiseren zich niet altijd dat het recht op KOT voor de ouders met een bijstandsuitkering van een correcte registratie afhangt.
- Bij registratie van de voorzieningen in de systemen van gemeenten is niet altijd duidelijk of daarmee de juiste koppeling 'aan de achterkant' wordt gemaakt, zodat een grond voor recht op KOT ontstaat.
- Voor veel gemeenten is het onduidelijk waar Dienst Toeslagen op toetst bij de beoordeling van het recht op KOT. De angst dat Dienst Toeslagen de KOT van ouders zal terugvorderen kan er mogelijk voor zorgen dat consulenten soms terughoudend zijn bij het aanbieden van voorzieningen.

Deze handreiking geeft inzicht in de relatie tussen de re-integratie-trajecten en -voorzieningen in de Participatiewet, het recht op KOT en de systematiek die daarbij hoort.

Leeswijzer

Deze handreiking is als volgt opgebouwd:

- 1 Hoofdstuk 1** geeft algemene informatie over recht op KOT en in het bijzonder de voorwaarden die gemeenten in de praktijk tegen kunnen komen.
- 2 Hoofdstuk 2** beschrijft de taken en verantwoordelijkheden van gemeenten in het kader van ondersteuning van inwoners bij re-integratie en maatschappelijke participatie niet gericht op arbeidsinschakeling. Ook komen hier enkele knelpunten met betrekking tot het recht op KOT aan de orde.
- 3 In Hoofdstuk 3** wordt uitgelegd wat een rechtgevend re-integratievoorziening is, hoe deze geregistreerd moet worden en hoe deze registratie leidt tot een melding aan Dienst Toeslagen dat er sprake is van een traject naar werk.

¹ De artikelen in de Participatiewet m.b.t. maatschappelijke participatie treden vermoedelijk per 1 januari 2027 in werking. De gemeente mag er in 2026 al op vooruitlopen.

² [Kinderopvang in de Participatiewet](#), Significant APE, 21 mei 2025

-
- 4 Ten slotte worden in **Hoofdstuk 4** bijzondere regelingen betreffende KOT beschreven. En daarnaast complicaties waar consulenten met regelmaat tegenaan lopen en situaties waarover gemeenten met derden afspraken kunnen maken of kunnen overwegen compensatie te verstrekken.

1 Kinderopvangtoeslag

Als ouders werken, re-integreren, studeren of deelnemen aan een traject op grond van de Participatiewet, is het belangrijk dat hun jonge kinderen worden opgevangen op een plek waar zij zich goed en veilig kunnen ontwikkelen. Goede kinderopvang heeft een positief effect op de ontwikkeling van een kind. KOT is een financiële tegemoetkoming van de overheid voor ouders in de kosten van die kinderopvang. Welke voorwaarden zijn er voor het recht op KOT? In dit hoofdstuk wordt hierop ingegaan.

1.1 Recht op kinderopvangtoeslag

De Wet Kinderopvang kent verschillende groepen ouders die recht hebben op KOT. Het gaat in deze handreiking met name om ouders die:

- betaald werk hebben (of onbetaald in de onderneming van de partner meewerken);
- een opleiding volgen aan een erkende school of opleidingsinstelling;
- een verplicht inburgeringstraject op grond van de Wet inburgering 2021 volgen;
- op grond van verschillende wetten een re-integratietraject volgen vanuit UWV of de (ex-) werkgever;
- een traject (uiteindelijk) gericht op werk volgen op grond van de **Participatiewet, IOAW, IOAZ of Anw**. Ook trajecten van **niet-uitkeringsgerechtigden** (nuggers) vallen hieronder.

In deze handreiking wordt deze groep aangeduid als 'doelgroepouders'.

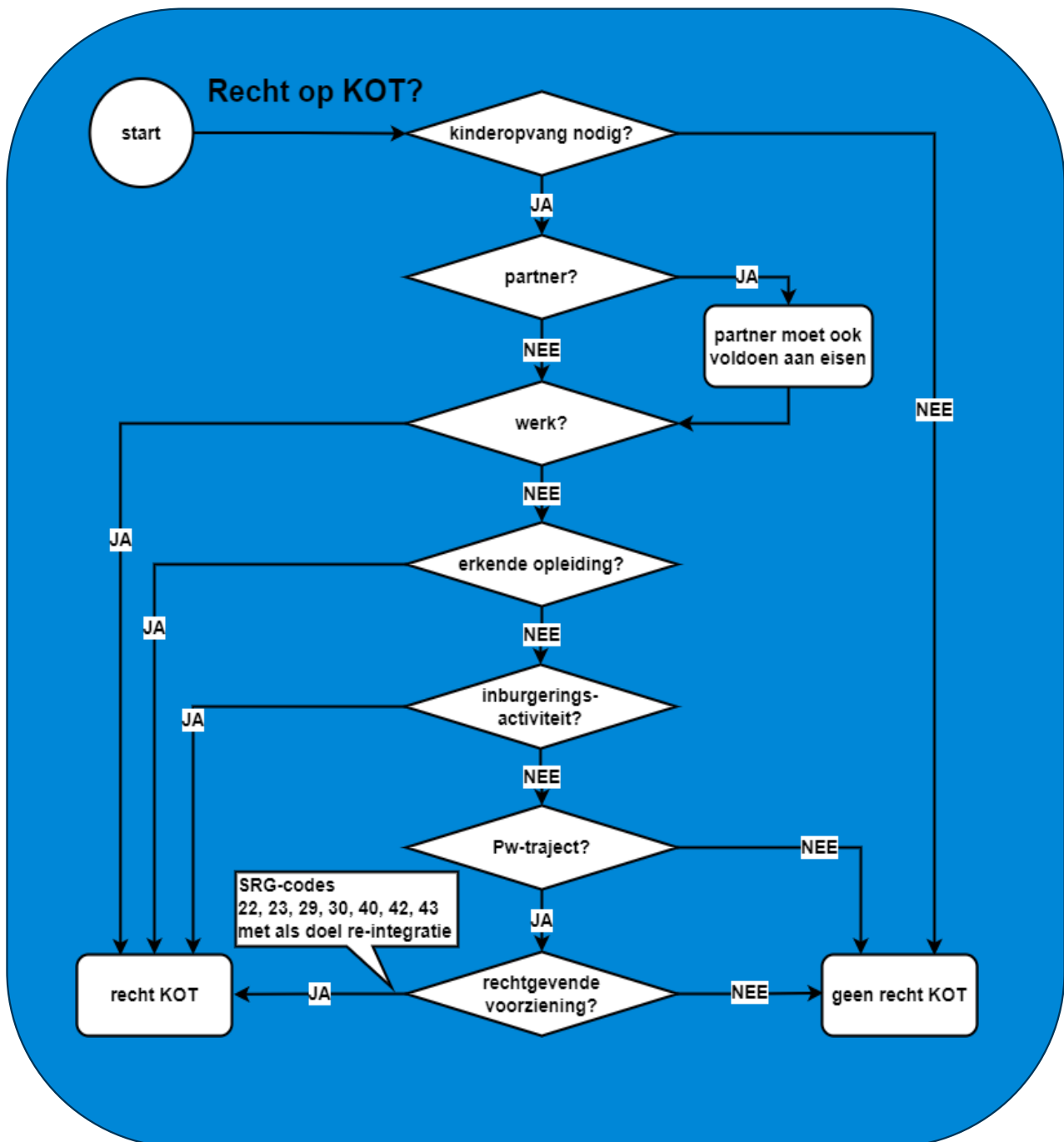
Verder worden in de Wet kinderopvang als rechthebbenden aangemerkt:

- beurspromovendi³;
- ouders die een partner met een Wlz-indicatie hebben;
- ouders die 3 maanden of langer zijn gedetineerd en van wie de partner aan de voorwaarden voor KOT voldoet.

Voor de gemeente is niet alleen de groep die een re-integratietraject volgt van belang. In de Participatiewet kom je immers ook bijstandsgerechtigden tegen die (in deeltijd) werken, (weer terug) naar school gaan of een inburgeringstraject volgen. In deze handreiking ligt de nadruk echter op de groep ouders die een traject volgen op grond van de Participatiewet, IOAW, IOAZ of Anw. En op de vraag welke voorzieningen in zo'n traject deze doelgroepouders een zelfstandig recht geven op KOT. In het stroomschema op de volgende pagina is dit schematisch weergegeven. Alleen de voor de Participatiewet relevante doelgroepen zijn hierin opgenomen.

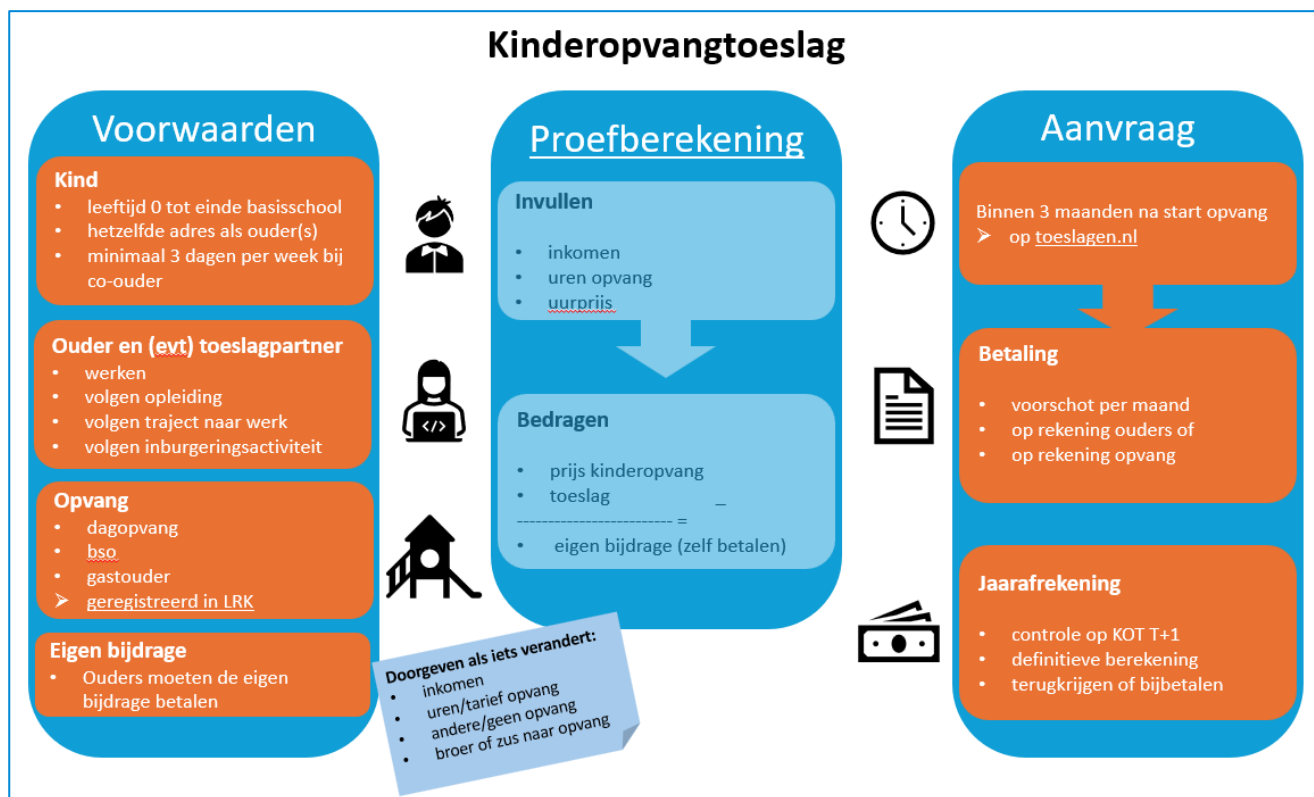
³ Promovendi hebben formeel pas recht per 1 januari 2027 (zie [Wetswijziging Wet kinderopvang](#)). Er geldt terugwerkende kracht t/m 1 januari 2025 (zie [Inwerkingtredingsbesluit](#)).

Verschillende rechtgevende gronden voor doelgroepouders

1.2 Kinderopvangtoeslag in het kort

In de volgende infographic staat aan welke voorwaarden moet worden voldaan om voor KOT in aanmerking te komen. Daarnaast staat kort uitgelegd hoe een proefberekening te maken en hoe de aanvraagprocedure in elkaar zit. Deze voorwaarden gelden voor alle groepen ouders.

De infographic geeft een globaal overzicht. Er zijn meer omstandigheden en situaties die van toepassing kunnen zijn op ouders met behoefte aan kinderopvang en aan KOT.⁴

Hoogte van de kinderopvangtoeslag

Hoeveel toeslag iemand krijgt, hangt af van een aantal zaken:

- de hoogte van het inkomen van de ouder en de eventuele toeslagpartner;
- de kosten voor de opvang. Daarbij wordt een maximumuurtarief gehanteerd. Is het uurtarief van een kinderopvang hoger dan het maximumuurtarief? Dan betaalt de ouder de meerprijs in principe zelf;
- het aantal broers en zussen dat naar de opvang gaat.⁵

De ouder betaalt een deel van de kosten voor kinderopvang zelf. Voor ouders met een bijstandsuitkering bepaalt de gemeente in eigen beleid:

- het deel van de eigen bijdrage dat de gemeente kan vergoeden; en
- een tegemoetkoming of vergoeding van extra kosten, bijvoorbeeld reiskosten.

Meer hierover in [§ 4.4](#).

⁴ [Kan ik kinderopvangtoeslag krijgen?](#)

⁵ Zie [Kinderopvangtoeslagtabel](#) eerste en volgende kinderen.

Voorwaarden voor kinderopvangtoeslag

Dienst Toeslagen kijkt of iemand recht heeft op KOT en controleert onder andere of:

- er kinderen zijn in de leeftijd tot einde basisschool;
- deze bij de ouder staan ingeschreven;⁶
- de ouder kinderbijslag ontvangt of de kinderen in belangrijke mate onderhoudt;
- de ouder(s) de Nederlandse nationaliteit heeft/hebben of een geldige verblijfsvergunning;
- er een contract is met een erkende kinderopvang;
- **beide** ouders (en bij een alleenstaande: de ouder) werken, studeren, een inburgeringstraject of een traject naar werk volgen.⁷

Ouder en toeslagpartner

Er kan sprake zijn van een toeslagpartner.⁸ Dat is iemand waarvan het inkomen en vermogen meetelt voor de toeslagen, dus ook voor de KOT. De partners krijgen de toeslag samen. In de volgende situaties is er sprake van een toeslagpartner:

- bij echtgenoten of geregistreerd partners; of:
- personen die zijn ingeschreven op hetzelfde adres, en
 - 1. een samenlevingscontract hebben afgesloten bij de notaris; of
 - 2. samen een kind hebben, of de één heeft het kind van de ander erkend; of
 - 3. zijn aangemeld als elkaars partner voor een pensioenregeling; of
 - 4. samen een koopwoning hebben en daarin wonen.⁹

Als er meer mensen in een huis wonen

Iemand kan maar één toeslagpartner hebben. Woont iemand in huis met meer mensen en heeft diegene bijvoorbeeld met de één een kind (situatie 2) en met de ander de koopwoning gekocht (situatie 4)? Dan geldt de eerst mogelijke situatie uit bovenstaande opsomming. Degene met wie men een kind heeft, is in dit geval dus de toeslagpartner.¹⁰

⁶ Bij [co-ouderschap](#) geldt een uitzondering.

⁷ Bij partners kan een uitzondering gelden als [een van de ouders een Wlz-indicatie](#) heeft. Dan kan het stel recht op KOT hebben als de andere ouder werkt of een traject naar werk volgt. Een alleenstaande ouder met een Wlz-indicatie heeft geen recht op KOT, maar kan wellicht via de gemeente op grond van een SMI-indicatie krijgen.

⁸ [Toeslagpartner voor de toeslagen](#)

⁹ Tot 1-1-2027 geldt nog wel het '[samengesteld-gezin-criterium](#)' en ook dat men het hele jaar toeslagpartner blijft als men dat het voorgaande jaar al was.

¹⁰ Zie [Handboek Toeslagen](#) § 1.4.1 Rangorde

2 Taken en verantwoordelijkheden van de gemeente

De Participatiewet is een vangnetvoorziening voor als er (tijdelijk) geen andere bron van inkomen is. Het is de bedoeling dat bijstandsgerechtigden zo spoedig mogelijk weer aan het werk gaan, meewerken aan re-integratie of, naar vermogen, op een andere manier meedoen in de samenleving (maatschappelijke participatie). Voor ouders met (jonge) kinderen geldt dat kinderopvang vaak noodzakelijk is om te kunnen werken of re-integreren.

Zoals uit het onderzoek van Significant APE bleek zijn consultants soms terughoudend in het aanbieden van voorzieningen waarbij kinderopvang nodig is, zeker als ouders een langere afstand tot de arbeidsmarkt hebben.¹¹ Consultants willen geen adviezen geven die mogelijk leiden tot onterechte aanvragen van KOT, met als gevolg een terugvordering van deze toeslag.

Om helder te krijgen wat consultants en andere gemeentemedewerkers moeten weten en waar zij alert op moeten zijn, wordt in dit hoofdstuk uiteengezet welke taken en verantwoordelijkheden de gemeente binnen de Participatiewet heeft in relatie tot het recht op KOT.

2.1 Ondersteuning bij arbeidsinschakeling

Op grond van de Participatiewet (Pw) ondersteunt de gemeente haar inwoners bij arbeidsinschakeling en bij maatschappelijke participatie niet gericht op arbeidsinschakeling. Dit geldt zowel voor bijstandsgerechtigden als voor nuggers. Jongeren tot 27 worden in de wet apart genoemd. Bij hen staan scholing en studie voorop, waarmee zij werken aan verbetering van hun kansen op de arbeidsmarkt.¹²

In de Participatiewet staat dat de gemeente rekening moet houden met wat een inwoner aankan, maar ook met iemands situatie. Bijvoorbeeld met de zorgtaken die iemand heeft. Dat kunnen mantelzorgtaken zijn, maar ook de zorg voor (jonge) kinderen. In de gemeentelijke verordening wordt nader uitgewerkt hoe de gemeente rekening houdt met zorgtaken en overige omstandigheden.¹³

Maatschappelijke participatie wel of niet gericht op arbeidsinschakeling

Met de Participatiewet in balans wordt, vermoedelijk per 1 januari 2027, de term maatschappelijke participatie in de Participatiewet ingevoerd. Artikel 9 Pw, waarin de arbeidsverplichting en re-integratieplicht worden beschreven, wordt in zoverre herschreven dat er altijd wordt uitgegaan van wat iemand kan, 'naar vermogen':

- Lid 1 bepaalt dat als iemand kan werken, dat ook van diegene wordt verwacht.
- In lid 2 wordt maatschappelijke participatie gebruikt voor deelname aan re-integratie (uiteindelijk) gericht op arbeidsinschakeling.
- In lid 3 wordt aan maatschappelijke participatie toegevoegd: *indien arbeidsinschakeling nog niet mogelijk is*. Daarmee gaat het om 'maatschappelijke participatie (nog) niet gericht op arbeidsinschakeling'.

¹¹ [Kinderopvang in de Participatiewet](#), Significant APE, 21 mei 2025

¹² Wet van school naar duurzaam werk; de gemeente kan hierbij ondersteunen of een inwoner naar werk begeleiden als scholing of studie niet passend wordt geacht, [artikel 7a Pw](#).

¹³ Zie art. 8a lid 2 sub a Pw en art. 9 lid 2 en 4 Pw

Recht op KOT op grond van de Participatiewet ontstaat alleen bij een voorziening van de gemeente die (uiteindelijk) gericht is op arbeidsinschakeling. Het is daarom belangrijk dat consulenten en informatiebeheerders beide vormen van maatschappelijke participatie goed kunnen onderscheiden, en bij de registratie van het doel van de aangeboden voorziening de juiste keuze - al dan niet gericht op re-integratie - invoeren.

Vrijwilligerswerk en coaching

Met name bij vrijwilligerswerk blijken er bij gemeenten onduidelijkheden te zijn. Vrijwilligerswerk kun je beschouwen als een voorziening gericht op re-integratie, maar als er geen perspectief op betaald werk is, ook als het hoogst haalbare voor iemand om aan de maatschappij deel te nemen.

Het is aan de gemeente te bepalen welk doel het inzetten van vrijwilligerswerk in een specifiek geval heeft en dit doel correct te registreren (zie [§ 3.2 Doel inzet voorzieningen; het belang van kenmerk 12](#)). Want registreer je als doel 'participatie', dan geeft de code vrijwilligerswerk de ouder geen rechtgevende grond voor KOT. Is het doel re-integratie, dus als er (op termijn) perspectief is op betaald werk, dan is er wel een rechtgevende grond.

Meer informatie over vrijwilligerswerk staat in [§ 3.3 Vrijwilligerswerk](#).

Ook bij coaching naar werk of participatie is het van belang om een keuze te maken voor het doel waarvoor de voorziening wordt ingezet: re-integratie of participatie. Net als bij de voorziening vrijwilligerswerk is er alleen recht op KOT als de coaching gericht is op re-integratie.

Meer informatie over deze vorm van coaching staat in [§ 3.3 Coaching naar werk of naar participatie](#).

Geen recht op KOT

Bij maatschappelijke participatie niet gericht op arbeid kan de gemeente de inwoner ook voorzieningen of activiteiten aanbieden. Zij zal dan samen met de inwoner naar andere mogelijkheden voor opvang moeten zoeken. Hieronder een aantal mogelijkheden, die afhankelijk van de situatie van de ouder(s) kunnen worden ingezet:

- informele opvang bij familie of kennissen;
- (informele) opvang georganiseerd door (en bij) de gemeente, bijvoorbeeld tijdens een kortdurend traject van enkele dagdelen;
- als het kind in de peuterleeftijd is; gemeentelijke peuteropvang of voorschoolse educatie.

Onder omstandigheden kan opvang op basis van een Sociaal Medische Indicatie (SMI) worden ingezet, wanneer er sprake is van sociaal medische problematiek in een gezin. Deze kan ook worden ingezet in aanvulling op de gemeentelijke peuteropvang of op de voorschoolse educatie.^{14,15}

2.2 Traject, voorzieningen en activiteiten

In deze handreiking staan termen als traject, voorziening en activiteit. In de casus en infographic hierna wordt verduidelijkt hoe deze termen zich tot elkaar verhouden, wanneer recht op KOT bestaat en op grond waarvan.

¹⁴ Dit zal met name gebeuren in situaties waarin ouders geen recht op KOT hebben. Is KOT wel mogelijk, kunnen zij immers tot 230 uur per maand inzetten.

¹⁵ [Handreiking SMI \(VNG januari 2026\)](#)

Voorbeeldcasus Elise

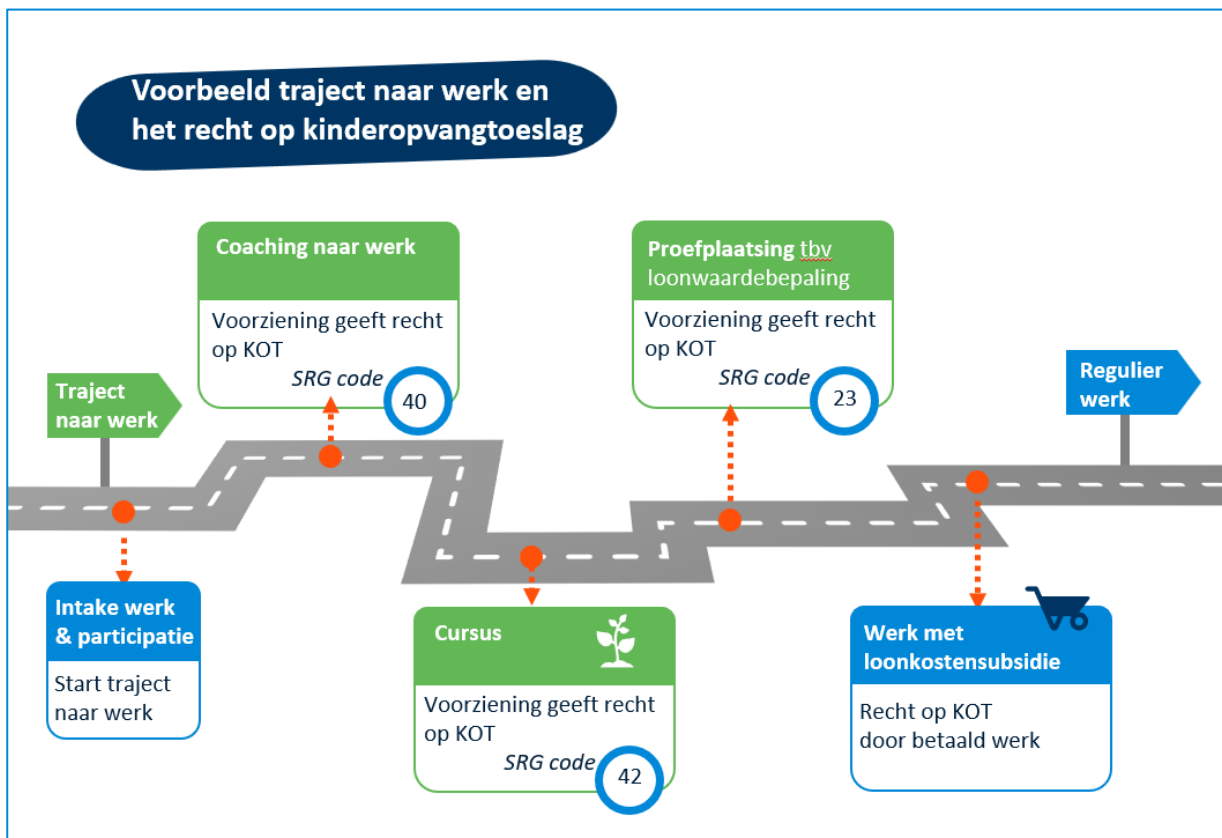
Elise is een alleenstaande ouder met een bijstandsuitkering. Ze heeft een zoontje van 2, Sem. Door herstel na een ongeluk en haar afstand tot de arbeidsmarkt kan Elise voorlopig niet zelfstandig en niet volledig aan het werk. Ze krijgt een intakegesprek voor een traject naar werk. Het gesprek is een activiteit tijdens het traject. Met haar werkcoach spreekt Elise af dat ze eerst een cursus 'Oriëntatie op de arbeidsmarkt' gaat doen. Dit is een voorziening die recht geeft op kinderopvangtoeslag. Voor Sem wordt snel een plek gevonden bij een kinderdagverblijf in de buurt.

Tijdens de cursus ontdekt Elise dat werken bij een bakker wel bij haar past. Samen met de werkcoach zoekt Elise naar een geschikte werkplek. In een bakkerij met winkel en koffiehoeke in de stad mag ze een aantal weken op proef komen meewerken. Deze proefplaatsing met behoud van bijstandsuitkering is ook een voorziening die recht geeft op KOT.

De proefplaatsing verloopt goed. Elise vult schappen aan, bedient klanten, ruimt op en verricht lichte schoonmaakwerkzaamheden, maar wel in haar eigen tempo. Daarom wordt een loonwaardemeting uitgevoerd, zodat de werkgever loonkostensubsidie (LKS) voor Elise kan krijgen.

Na de proefplaatsing krijgt Elise een contract voor 20 uur per week met LKS voor de werkgever. Het traject naar werk wordt afgesloten. Daarnaast krijgt Elise een aanvullende bijstandsuitkering. Vanaf de start van haar arbeidsovereenkomst heeft zij recht op KOT vanwege haar werk, niet langer vanwege de voorzieningen van de gemeente. Sem kan 3 dagen per week op de kinderopvang blijven.

De gemeente blijft wel in gesprek met Elise omdat ze nog een aanvullende bijstandsuitkering heeft. Meer dan 20 uur per week werken zit er voorlopig niet in. Maar mogelijk kan ze in de toekomst meer uren werken en uit de bijstand stromen.

Is iemand bezig met een traject (uiteindelijk) gericht op werk? Dan bestaat op grond daarvan in de meeste gevallen recht op KOT. Dat hangt af van de code die door de gemeente aan de voorziening

wordt gekoppeld en vooral van het doel waarvoor de voorziening wordt ingezet. Hierop wordt in hoofdstuk 3 nader ingegaan.

Om daadwerkelijk in aanmerking te komen voor KOT, moet de ouder ook aan de overige voorwaarden voor KOT voldoen (zie [hoofdstuk 1: Kinderopvangtoeslag](#)).

2.3 Re-integratievoorzieningen en het recht op KOT

Elke gemeente (of samenwerkingsverband) heeft eigen re-integratievoorzieningen die zij in kan zetten om inwoners aan het werk te helpen. Gemeenten hebben daarbij tot op zekere hoogte de vrijheid om te bepalen of een voorziening wel of niet een (eerste) stap richting re-integratie en werk is. Hier hangt het recht op KOT mee samen (zie [§ 2.1 Ondersteuning bij arbeidsinschakeling](#)).

Registratie van voorzieningen en het recht op KOT

Gemeenten moeten alle re-integratievoorzieningen die zij aan de inwoner bieden registreren. Deze registratie dient met name de statistieken van het CBS. Daarnaast wordt de registratie gebruikt om via Bureau Informatiediensten Nederland (BIDN) trajecten die recht geven op KOT aan Dienst Toeslagen door te geven.

Sommige re-integratievoorzieningen geven de inwoner een zelfstandig recht op KOT, andere leveren geen zelfstandig recht op KOT op. Bij deze laatste kan er op grond van de situatie zelf soms wel recht op KOT bestaan. Denk aan loonkostensubsidie (geen zelfstandig recht), die alleen wordt uitbetaald als iemand werk heeft (zelfstandig recht).

Bij de registratie van de voorzieningen hoort altijd de keuze of het traject waarin deze worden aangeboden gericht is op re-integratie of op participatie (maatschappelijke participatie niet gericht op arbeidsinschakeling). Consulanten die deze registratie zelf uitvoeren of deze keuzes in hun verslaglegging doorgeven aan een andere afdeling, moeten een passende keuze maken voor de situatie van de inwoner en deze correct vastleggen.

Worden de voorzieningen door informatiebeheer of de leverancier als keuzemogelijkheden in het systeem klaargezet, dan is het belangrijk dat de keuzes die hierbij achter de schermen worden gemaakt, aan de ‘voorkant’, dus voor de uitvoering, voldoende duidelijk zijn. En dat die ook de relevante keuzemogelijkheden bevatten.

Zo zou de keuze “Vrijwilligerswerk bij verzorgingstehuis Y” bijvoorbeeld in 2 vormen aangeboden kunnen worden, namelijk wel gericht op re-integratie en niet gericht op re-integratie (participatie). Alleen als de keuze ‘wel gericht op re-integratie’ correct bij BIDN doorkomt, is er immers een recht op KOT. De gemeente heeft in dat geval vastgesteld dat het vrijwilligerswerk een eerste stap is in een re-integratietraject.

Het is dus de gemeente die ruimte heeft om te bepalen of een traject (uiteindelijk) gericht is op re-integratie.

De rol van Dienst Toeslagen

Dienst Toeslagen neemt de vaststelling van de gemeente dat er een traject gericht op re-integratie of arbeidsinschakeling is over. Naar de uitvoering van dit traject zal Dienst Toeslagen geen onderzoek verrichten.

“De gemeente is verantwoordelijk voor het re-integratietraject. Dat zij verantwoordelijk is voor de re-integratie, betekent dat zij de deelname aan het traject beoordeelt en vastlegt in een trajectplan. Toeslagen volgt het oordeel van deze instanties dat er een re-integratietraject gevolgd wordt. Toeslagen verricht zelf geen nader onderzoek om te beoordelen om wat voor traject het dan precies gaat en wat voor soort werkzaamheden de ouder zou moeten verrichten. Hiertoe is Toeslagen ook niet uitgerust. Het is voldoende als de gemeente aangeeft dat het traject wordt gevolgd.”

Citaat uit het Handboek Toeslagen¹⁶

In principe volstaat hiervoor het registreren van de juiste voorzieningen in combinatie met re-integratie als doel van het inzetten daarvan.^{17,18}

Dienst Toeslagen kan wel een onderzoek instellen als er rond de overige voorwaarden voor het recht op KOT twijfel is. Zie [§ 1.2 Kinderopvangtoeslag in het kort](#).

2.4 Correcte en tijdige registratie van voorzieningen

Heeft de gemeente vastgesteld dat inzet van een bepaalde voorziening bijdraagt aan de ontwikkeling van de ouder en (uiteindelijk) gericht is op re-integratie en arbeidsinschakeling? Dan is juiste en tijdige registratie van het doel van de inzet van de voorziening (re-integratie) en de bijbehorende code(s) in het Digitaal Klantdossier (DKD) van belang. Alleen dan komt het juiste signaal op tijd bij Dienst Toeslagen terecht, op basis waarvan deze KOT kan verstrekken.

Dit is cruciaal als de inwoner alleen op grond van het gemeentelijke traject voor KOT in aanmerking komt. Bijvoorbeeld als het gaat om onbetaald werk op een participatieplaats. Dit in tegenstelling tot de situatie waarin iemand in deeltijd betaald werk doet; dan kan diegene immers op grond van het verrichten van dat werk al recht op KOT hebben, als ook aan de overige voorwaarden voor KOT wordt voldaan; zie [§ 1.2: Kinderopvangtoeslag in het kort](#).

Juiste registratie door de gemeente van het doel van de inzet van de voorziening, is bepalend voor het wel of niet kunnen ontvangen van kinderopvangtoeslag door de ouder.

Het is van belang dat het re-integratiebericht zo snel mogelijk aan het DKD wordt toegevoegd. Als dit lang duurt, kan het zijn dat Dienst Toeslagen op zijn uitvraag van BIDN in eerste instantie ‘nee, geen traject naar werk bekend’ doorkrijgt. In dat geval doet Dienst Toeslag navraag bij de ouder. Reageert de ouder daar niet op, dan kan deze vervolgens een afwijzing van de aanvraag om KOT krijgen.

¹⁶ [Handboek Toeslagen](#), § 1.6.1.2. Re-integratie; tekst beperkt tot informatie over de gemeente. Met de onderdelen c en f worden de onderdelen behorend bij art. 1.6 lid 1 Wet KO bedoeld. Zie bijlage.

¹⁷ Mocht dit bij uitzondering niet lukken, dan kan een brief van de gemeente met daarin de bevestiging van het re-integratietraject uitkomst bieden.

¹⁸ Informatie over niet-rechthebbende voorzieningen wordt door BIDN niet gedeeld met Dienst Toeslagen.

Naast correcte registratie door de gemeente is het van belang dat de ouder de aanvraag voor KOT juist invult. De ouder moet aangeven dat die deelneemt aan een traject naar werk via de gemeente. Het aanvragen van KOT wordt vaak als ingewikkeld ervaren. Zorg ervoor dat de ouder zo nodig hulp krijgt bij de aanvraag, bijvoorbeeld via het wijkteam, sociaal raadslieden, de kinderopvangorganisatie of een van de toeslagenservicepunten¹⁹.

¹⁹ De toeslagenservicepunten zijn te vinden via de [Hulp bij toeslagen zoeken](#).

3 Informatie over administratieve handelingen rondom (recht op) KOT

Niet alle door de gemeente aangeboden voorzieningen in een traject geven recht op KOT. Maar aan de andere kant wordt op dit moment niet altijd gebruik gemaakt van KOT in situaties waarin dat wel mogelijk is. Daarom is het goed om te weten wanneer opvang met KOT mogelijk is en op grond van welke trajecten of voorzieningen.

In hoofdstuk 2 wordt beschreven dat de gemeente bepaalt of een activiteit wel of niet gericht is op re-integratie en (uiteindelijk) arbeidsinschakeling. En dat de keuze voor het doel van het inzetten van voorzieningen voor re-integratie plus het registreren van de juiste codes van cruciaal belang is, omdat Dienst Toeslagen, via BIDN, aan de hand van die informatie vaststelt of er wel of geen KOT wordt verstrekt.

In dit hoofdstuk wordt uitgelegd wat een rechtgevende re-integratievoorziening is, hoe deze geregistreerd moet worden en hoe deze registratie leidt tot een melding aan Dienst Toeslagen dat er sprake is van een traject naar werk. Ook worden informatiebronnen voor toeslagen beschreven, die als naslag of voor de beantwoording van specifieke vragen kunnen dienen.

3.1 Registratie van codes

De codes die gemeenten registeren bij trajecten voor re-integratie en maatschappelijke participatie zijn in eerste instantie bedoeld voor monitoring door het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS) en voor beleidsinformatie. Daarnaast worden ze gebruikt voor het registreren en doorgeven van voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling. Dat vormt voor Dienst Toeslagen de grondslag om KOT te kunnen verstrekken als de ouders ook aan de overige voorwaarden voor de toeslag voldoen.

De registratie van de codes vindt via het re-integratiebericht plaats in het DKD. Deze registratie heeft meerdere doelen:

- aanlevering van gegevens aan het CBS;
- informeren van andere overheidsorganisaties;
- eenmalige uitvraag; de inwoner hoeft instanties geen informatie te verstrekken die al bekend is;
- uitwisseling van gegevens die nodig zijn voor andere instanties, zoals een traject gericht op arbeidsinschakeling aan Dienst Toeslagen of inschrijving in het Doelgroepregister via de praktijkroute aan UWV.

Hoe de uitwisseling van gegevens tussen de gemeente en Dienst Toeslagen verloopt, staat in [§ 3.4: Antwoordservice DGO-KOT](#).

3.2 Richtlijnen Statistiek re-integratie door Gemeenten (SRG)

Ieder jaar verschijnt er vanuit het CBS ten minste één versie van de ‘Richtlijnen Statistiek re-integratie door Gemeenten (SRG)’.²⁰ Om een zo goed mogelijk inzicht te krijgen in de inzet van re-integratievoorzieningen is het van belang dat de gemeente nauwkeurig registreert welk type voorziening zij inzet (dit is kenmerk 14 in de SRG), en welk doel – re-integratie of participatie – zij daarmee beoogt (kenmerk 12).

²⁰ [Richtlijnen Statistiek re-integratie door Gemeenten](#)

Doel inzet voorzieningen; het belang van kenmerk 12

Bij het invullen van de registratie voor CBS moeten diverse kenmerken worden ingevoerd. Een deel daarvan gebeurt meestal automatisch. De kenmerken die betrekking hebben op de inwoner moeten soms handmatig worden ingevuld.

In het kader van het recht op KOT is kenmerk 12 heel belangrijk. Dat is de vraag naar het doel van de inzet van de voorzieningen. Door hier te kiezen voor re-integratie (1) of participatie (2) bepaalt de gemeente of een voorziening zoals vrijwilligerswerk wel of geen recht geeft op KOT. In de gemeentelijke applicaties wordt hiervoor ook wel de term 'Doelreintegratie' gebruikt.

De keuze bij kenmerk 12 bepaalt of een – in principe rechthebbende – voorziening wel of niet leidt tot recht op KOT.

Zie voor meer informatie § 4.12 van de SRG-richtlijnen. Daarin staat onder andere dat bij een inwoner die zowel voorzieningen gericht op re-integratie als participatie krijgt, 're-integratie' moet worden ingevuld.

Onder re-integratie - of maatschappelijke participatie gericht op arbeidsinschakeling - valt iedere voorziening die gericht is op ontwikkeling van de inwoner met als (uiteindelijk) doel arbeidsinschakeling. De keuze 'participatie' uit de SRG-richtlijnen (bij kenmerk 12) is de 'maatschappelijke participatie niet gericht op arbeidsinschakeling' zoals deze in de Participatiewet in balans wordt beschreven.

Maatschappelijke participatie niet gericht op arbeidsinschakeling dient andere doelen. De ouder kan hiermee iets terug doen voor de maatschappij. De Memorie van Toelichting van de Participatiewet in balans beschrijft daarnaast als doelen:

- versterken van eigenwaarde en welbevinden;
- voorkomen of doorbreken van isolement en versterken van sociale netwerk;
- (meer) zelfstandige deelname aan de maatschappij.

Voorbeeld

Richard verricht met behoud van de bijstandsuitkering werkzaamheden op een participatieplaats en krijgt daarbij ook een vervoersvoorziening van de gemeente. Inzet van zowel de participatieplaats als de vervoersvoorziening moeten worden geregistreerd. De code voor de participatieplaats geeft recht op KOT. De code voor de vervoersvoorziening is geen rechthebbende code.

De (code voor) vervoersvoorziening is ook mogelijk als de inwoner betaald werk verricht. Dan geeft het betaalde werk recht op KOT. Bijvoorbeeld als de inwoner beschut werk verricht of met loonkostensubsidie bij een reguliere werkgever werkt.

3.3 Voorzieningen die recht geven op KOT

In deze paragraaf worden de rechthebbende voorzieningen beschreven. Daarbij is nauw aangesloten bij de beschrijving in de SRG-richtlijnen. Het is goed om de nieuwste versie van die richtlijnen regelmatig te raadplegen. Zeker met de wijzigingen vanuit de Participatiewet in balans is de verwachting dat er in de versie voor 2027 aanpassingen worden gedaan.

In de tabel staan de re-integratievoorzieningen die een zelfstandig recht op KOT geven of mogelijk kunnen geven. Hierna wordt per rechtgevende voorziening verder ingegaan op welke activiteiten er onder zo'n voorziening vallen.

Codes re-integratievoorzieningen en zelfstandig recht op KOT

Code	Omschrijving	
	Naam rechtgevende voorziening	Zelfstandig recht op KOT?
22	Participatieplaats	Ja
23	Proefplaatsing t.b.v. loonwaardebepaling	Ja
29	Overige werkplekken	Ja
30	Jobcoach/begeleiding op de werkplek	Ja
40	Coaching naar werk of naar participatie	Hangt ervan af
42	Training/cursus/opleiding	Ja
43	Vrijwilligerswerk	Hangt ervan af

Participatieplaats (code 22)

De gemeente kan een bijstandsgerechtigde van 27 jaar of ouder met een grote(re) afstand tot de arbeidsmarkt met behoud van de uitkering maximaal 2 jaar lang onbeloonde werkzaamheden laten verrichten. Onder voorwaarden kan deze periode worden verlengd. De bedoeling van de participatieplaats is dat de inwoner zijn kansen op de arbeidsmarkt vergroot. Het moet gaan om additionele werkzaamheden die worden verricht naast of in aanvulling op regulier werk. Ze mogen niet leiden tot verdringing op de arbeidsmarkt. De werkzaamheden zijn met name op arbeidsinschakeling gericht. Het doel moet eerder het opdoen van (werknemers)vaardigheden zijn, dan het realiseren van een bedrijfsdoel.

Als het gaat om een bijstandsgerechtigde zonder startkwalificatie, biedt de gemeente deze na 6 maanden werken op de participatieplaats opleiding of scholing aan (code 42: *training/cursus/opleiding*), als dat de kansen op de arbeidsmarkt voor diegene bevordert. Als de bijstandsgerechtigde dat volgens de gemeente niet aankan of de kans op inschakeling in het arbeidsproces hierdoor niet wordt vergroot, hoeft de gemeente deze voorziening niet aan te bieden.

Proefplaatsing ten behoeve van loonwaardebepaling (code 23)

Bij een proefplaatsing werkt de bijstandsgerechtigde met behoud van de uitkering bij een werkgever. Het verschil met een participatieplaats is dat de afstand tot de arbeidsmarkt van deze persoon kleiner is. De proefplaatsing duurt in principe 2 maanden en kan onder voorwaarden tot maximaal 6 maanden worden uitgebreid.

De werkgever moet bij een proefplaatsing de intentie hebben de werknemer - bij voldoende functioneren - een arbeidsovereenkomst aan te bieden. Daarin mag die geen proeftijd meer opnemen. Als het gaat om proefplaatsing zonder loonwaardebepaling, mag je deze code niet gebruiken. Dan valt de proefplaatsing onder *Overige werkplekken* (code 29).

Overige werkplekken (code 29)

Deze code is voor alle overige werkplekken die de gemeente aanbiedt in het kader van re-integratie, waarbij de inwoner werkt of tegelijkertijd werkt en leert. Dit kan zijn op basis van loon of met behoud van de uitkering.

Voorbeelden van overige werkplekken:

- hybride voorzieningen (mengvormen van werken en leren, werken en zorg of begeleiding, interne en externe werksetting, re-integratie en participatie die niet onder een andere code passen);
- inleenconstructie/detachering;
- leer-werkplek/leer-werktraject;
- oriëntatieplaats;
- proefplaatsing (niet in het kader van loonwaardebepaling, want dat is code 23);
- werkervaringsplek/werkervaringsplaats;
- werkgelegenheidsproject;
- (werk)stage.

Let op: bij deze werkplekken is vaak sprake van begeleiding in meerdere of mindere mate. In dat geval moet ook de code voor *Jobcoach/begeleiding op de werkplek* (code 30) worden gebruikt.

Arbeidsmatige dagbesteding vanuit de Wmo geldt niet als voorziening en geeft geen recht op KOT. Als kinderopvang in die situatie noodzakelijk wordt geacht, zal samen met de ouder naar andere mogelijkheden gezocht moeten worden.²¹

Jobcoach/begeleiding op de werkplek (code 30)

Code 30 voor jobcoaching of andersoortige begeleiding op de werkplek (artikel 10 Pw) wordt vrijwel altijd gebruikt bij werknemers die al een arbeidsovereenkomst hebben. De werknemer kan een persoon met of zonder arbeidsbeperking zijn. De voorziening moet worden geregistreerd, maar de werknemer/doelgroepouder heeft op grond van het betaalde werk al recht op KOT. De jobcoach ondersteunt en begeleidt de werknemer en regelmatig ook de werkgever en de directe collega's van de werknemer.

Voorbeelden van jobcoaching/begeleiding op de werkplek zijn:

- ondersteunen bij het inwerken;
- instructie geven op de werkplek;
- iemand leren het werk te organiseren;
- begeleiden van de leidinggevende en directe collega's van de werknemer.

Jobcoaching of eigenlijk 'persoonlijke ondersteuning' wordt gegeven door een erkende jobcoach. De jobcoach kan in dienst zijn bij de werkgever. Daar kan de gemeente subsidie voor verstrekken. Soms heeft de gemeente ook zelf jobcoaches in dienst of huurt de gemeente een externe jobcoach in die zij als 'voorziening in natura' aan de werkgever verstrekt.²²

Coaching naar werk of naar participatie (code 40)

Bij deze vorm van coaching wordt iemand naar werk of naar participatie (in de maatschappij) begeleid. Op het moment dat deze voorziening wordt ingezet, heeft de inwoner dus meestal nog geen werk. De keuze bij kenmerk 12 (doel gericht op re-integratie dan wel participatie) is doorslaggevend voor het wel of niet verkrijgen van een zelfstandig recht op KOT bij deze vorm van coaching.

²¹ Zie SRG-richtlijnen § 2.3 Wat zijn geen voorzieningen

²² Zie verder de [Leidraad Persoonlijke Ondersteuning](#) (SAM maart 2026)

De coaching is gericht op het opdoen van persoonlijke of werkgerelateerde vaardigheden en competenties en vindt plaats in een een-op-een-situatie. De gemeente kan deze voorziening zowel inzetten bij inwoners die kort werkloos zijn als bij langdurig werklozen. De coaching wordt gedaan door een externe of gemeentelijke loopbaanadviseur of coach. Of door een potentiële toekomstige werkgever. In dat laatste geval kan de gemeente voor de begeleiding een vergoeding verstrekken.

Voorbeelden van coaching naar werk of participatie:

- begeleiding bij onderwijs;
- ondersteuning bij leer-werktrajecten (artikel 7a lid 3 Pw);
- begeleiding bij solliciteren, bijvoorbeeld hulp bij opstellen cv, brief, ontwikkelen gesprekstechnieken;
- loopbaanadvies;
- persoonlijke coaching (ook het inventariseren, analyseren en opzetten van op maat gesneden begeleidingsproces).

Wat valt niet onder coaching naar werk of participatie:

- intakegesprek;
- initiëren, faciliteren, begeleiden en bewaken van de voorzieningen;
- administratieve handelingen;
- personen koppelen aan werkgevers/matching;
- contactmomenten met tussenpozen langer dan 6 maanden.

Let op: als iemand al een baan heeft en begeleiding op de werkplek krijgt, valt dit onder 'Jobcoach/begeleiding op de werkplek' (code 30).

Training/cursus/opleiding (code 42)

Onder 'training/cursus/opleiding' valt het volgen van een training, cursus, opleiding en scholing die de **toegang tot de arbeidsmarkt bevordert**. Het doel kan zijn iemand verder te ontwikkelen voor de arbeidsmarkt, maar ook om een certificaat of diploma te behalen.

De gemeente kan de training, opleiding of scholing zelf organiseren of inkopen, maar zij kan er ook een vergoeding voor verstrekken.

Voorbeelden van training/cursus/opleiding:

- de sollicitatietraining die wordt gegeven door een consultant aan meerdere personen tegelijk;
- VCA-cursus (Veiligheid, Gezondheid en Milieu (VGM) Checklist Aannemers) voor werknemers in de bouw;
- workshop om relevante vaardigheden op te doen;
- opleiding tot bijvoorbeeld heftruckbestuurder;
- opleidingen in het kader van de Wet Taaleis die uit het re-integratiebudget worden bekostigd (taalcursussen).

Wat valt niet onder training/cursus/opleiding:

- (erkend) onderwijs dat onder de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) valt: VMBO, MAVO, HAVO, VWO, VAVO, LWO, praktijkonderwijs, VSO (tot de leeftijd van 20 jaar), MBO, HBO en WO;
- de taaltoets voor de Wet Taaleis;
- sollicitatietraining aan één persoon, die valt onder *Coaching naar werk of naar participatie* (code 40).

Let op: als iemand aan een erkende school of opleiding onderwijs gericht op een volledig diploma volgt en aan de overige voorwaarden voor KOT voldoet, geeft dat op grond van de Wet Kinderopvang een zelfstandig recht. Er is dan dus geen recht op basis van een SRG-code.²³

Vrijwilligerswerk (code 43)

Bij vrijwilligerswerk verrichten inwoners onbetaald en onverplicht werk voor anderen of voor de samenleving. Het kan zijn dat het initiatief hiervoor bij de gemeente ligt: de gemeente kan een vrijwilligersplek aanbieden of de inwoner stimuleren om vrijwilligerswerk te gaan doen. Als het initiatief bij de gemeente ligt, moet het vrijwilligerswerk als voorziening worden geregistreerd voor de SRG.

Het initiatief kan ook bij de inwoner zelf liggen: bijvoorbeeld als de inwoner al vrijwilligerswerk doet voor de start van een SRG-voorziening, of daarmee begint tijdens een lopende SRG-voorziening. In die gevallen moet de gemeente bepalen of het vrijwilligerswerk van belang is voor de re-integratie of participatie. Alleen als dat zo is, moet het vrijwilligerswerk ook als voorziening worden geregistreerd.

Bij vrijwilligerswerk heeft de consulent ruimte om te beoordelen of het verrichte werk een eerste stap is in de richting van een re-integratietraject en wellicht op termijn arbeidsinschakeling. Of dat het gaat om participatie die niet gericht is op arbeidsinschakeling. Zie ook [§ 2.1 Vrijwilligerswerk en coaching](#).

Niet zelfstandig rechtgevende voorzieningen

De niet-rechtgevende voorzieningen worden in deze handreiking niet beschreven. Het is verstandig om ook de beschrijvingen daarvan uit de Richtlijnen Statistiek re-integratie door Gemeenten (SRG) erbij te pakken.²⁴ Door de uitleg bij deze voorzieningen te lezen wordt soms duidelijker waar de grens ligt tussen verschillende (wel en niet rechtgevende) voorzieningen.

Geen voorzieningen

In § 2.3 van de Richtlijnen staat een lijst van activiteiten die géén voorzieningen zijn. Ook deze lijst kan gebruikt worden voor afbakening van welke activiteiten wel of niet onder de verschillende codes vallen.

3.4 Inkomen; Antwoordservice DGO-KOT van BIDN

De antwoordservice is de gegevensuitwisseling tussen BIDN en Dienst Toeslagen voor het vaststellen van het recht op KOT. Een ouder die met een gemeentelijk re-integratietraject start, kan kinderopvang nodig hebben. De ouder gaat op zoek naar een plek voor het kind/de kinderen bij een kinderopvangorganisatie. Daarna vraagt deze ouder KOT aan voor de kosten van de opvang. Dienst Toeslagen ontvangt de aanvraag van de ouder. Daarin heeft de ouder aangegeven dat deze een traject naar werk via de gemeente volgt. Maandelijks stuurt Dienst Toeslagen een zogeheten vraagbericht re-integratie naar BIDN, om na te gaan of – en voor welke periode – deze ouder een re-integratietraject volgt. BIDN verzamelt de re-integratiegegevens, maakt een antwoordbericht en informeert Dienst Toeslagen over het wel of niet bestaan van een re-integratietraject. En bij het wel bestaan daarvan over de startdatum van het traject.

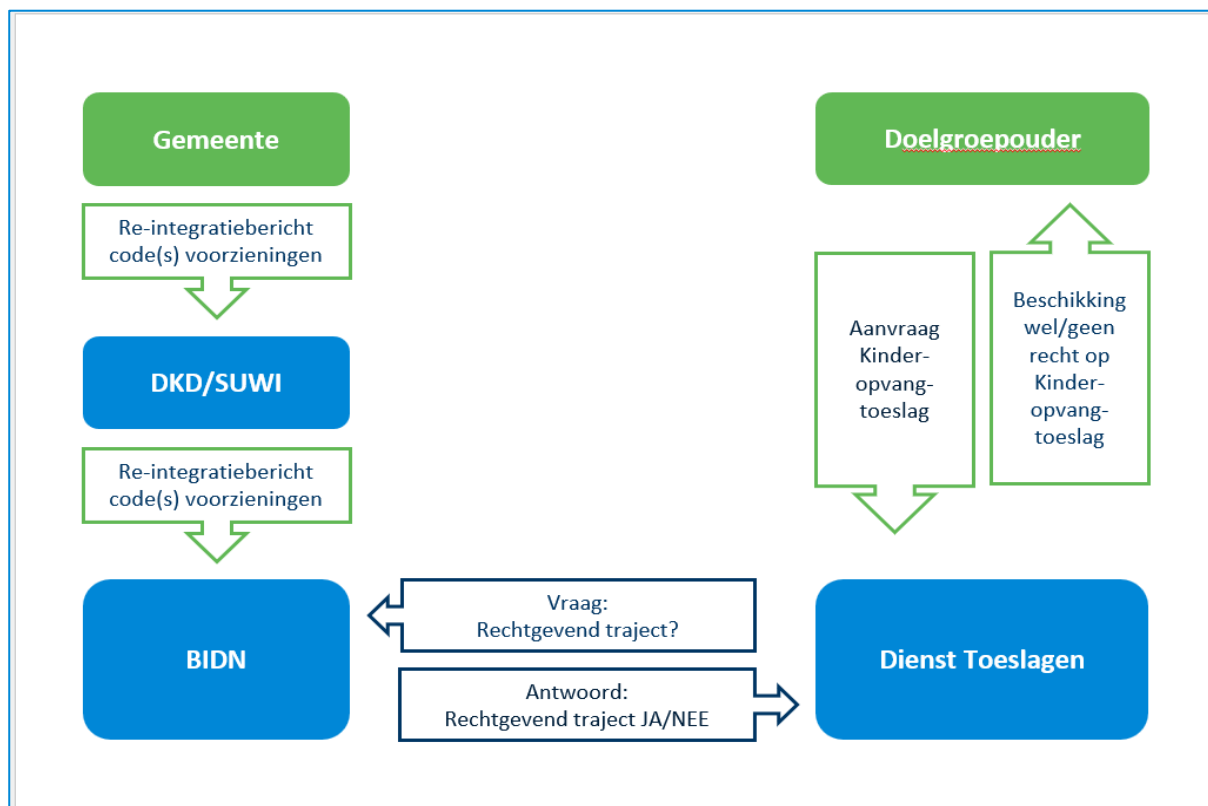
Dit is een digitaal proces dat zich steeds herhaalt voor doelgroepouders die bij Dienst Toeslagen KOT hebben aangevraagd. Het is belangrijk dat de gemeente op tijd en in de juiste applicaties de correcte

²³ [Ik volg een opleiding – kan ik kinderopvangtoeslag krijgen?](#)

²⁴ [Richtlijnen Statistiek re-integratie door Gemeenten \(SRG\) 2026](#)

gegevens via een re-integratiebericht in het DKD vermeldt. Dan pas kan BIDN deze gegevens gebruiken om Dienst Toeslagen te informeren en kan worden vastgesteld of de ouders KOT krijgen en voor welke maanden zij daar recht op hebben.

Proces antwoordservice

De gemeente kan gebruik maken van 7 verschillende codes voor de voorzieningen die mogelijk een zelfstandig recht geven op KOT.²⁵

In het document 'Inkomen; Antwoordservice DGO-KOT' staan de rechthebbende codes uit de SRG-richtlijnen en een korte uitleg over de antwoordservice.²⁶ Hieronder de tabel zoals deze in de brochure over de antwoordservice is opgenomen. Het is vrijwel dezelfde tabel als die uit § 3.2 over de SRG-richtlijnen. Alleen de voorzieningen die een zelfstandig recht kunnen geven op KOT zijn hierin opgenomen.

Tabel antwoordservice

Code	Omschrijving
22	Participatieplaats
23	Proefplaatsing t.b.v. loonwaardebepaling
29	Overige werkplekken
30	Jobcoach/begeleiding op de werkplek
40	Coaching naar werk of naar participatie
42	Training/cursus/opleiding
43	Vrijwilligerswerk

²⁵ Alleen in combinatie met kenmerk 12, keuze 1 (re-integratie).

²⁶ [Inkomen; Antwoordservice DGO-KOT](#)

In een apart tabelletje is ook kenmerk 12 vermeld, omdat alleen bij waarde 1 (doel inzet voorzieningen is re-integratie) een recht op KOT ontstaat (zie ook [§ 3.2 Doel inzet voorzieningen; het belang van code 12](#)). En alleen dan kan door BIDN melding worden gemaakt van een bestaand re-integratietraject aan Dienst Toeslagen, want bij de waarde 2 ‘participatie’ worden er géén gegevens doorgegeven.

Kenmerk	Omschrijving	Waarde
12	Doel inzet voorzieningen	1 (re-integratie) 2 (participatie)

Uiteraard moeten ook alle overige aangeboden ‘kenmerk 14’-voorzieningen die geen zelfstandig recht op KOT geven, worden geregistreerd. Er kunnen dus meerdere codes tegelijk gelden. Denk bijvoorbeeld aan de ouder met een proefplaatsing ten behoeve van loonwaardebepaling krijgt en op die proefplaats ook jobcoaching krijgt.

Naast het gebruik van de juiste codes is het belangrijk dat de gemeente ten minste de aanvangsdatum van het traject vermeldt. Zodra de einddatum bekend is, moet deze ook via het re-integratiebericht in het DKD worden opgenomen, zodat Dienst Toeslagen – via BIDN – kan vaststellen voor welke maanden de ouder recht heeft op KOT.

Zie [hoofdstuk 4](#) voor complicaties en mogelijke oplossingen bij einde recht op KOT.

3.5 Informatie over toeslagen

Voor professionals kan verdiepende informatie of een plaats om vragen te stellen handig zijn. Hieronder is een kort overzicht opgenomen met bronnen die verdiepende informatie bieden en waar professionals vragen kunnen stellen.

- **Dienst Toeslagen:** Op de [website van Dienst Toeslagen](#) is veel nuttige informatie te vinden over toeslagpartnerschap, KOT en bijzondere situaties die kunnen spelen.
- **Relatiebeheer Dienst Toeslagen:** bij ingewikkelde vragen kan de gemeente contact opnemen met de relatiebeheerders van Dienst Toeslagen op relatiebeheer@toeslagen.nl.
- **Toeslagenservicepunten:** Deze servicepunten zijn in eerste instantie bedoeld voor ondersteuning aan inwoners, maar ook gemeentemedewerkers kunnen daar met vragen terecht. De toeslagenservicepunten zijn te vinden via de [Hulp bij toeslagen zoeken](#).
- **Kennisnetwerk belastingen en toeslagen:** Bij het [Kennisnetwerk belastingen en toeslagen](#) is veel achtergrondinformatie te vinden. Er staan cursussen en casussen op om van te leren, de voorjaars- en najaarsvideo's, en ook kennisvideo's over specifieke onderwerpen. Ook is er een forum, waarin professionals vragen kunnen stellen en beantwoorden. Medewerkers van de Belastingdienst en Dienst Toeslagen lezen daarop mee en geven zelf antwoord, of vullen zo nodig het antwoord van een deelnemer aan. Om een vraag op het forum te stellen of te reageren moet men inloggen. Voor toegang tot alle overige informatie is dat niet nodig.
- **Toolkit voor maatschappelijk dienstverleners:** De [Toolkit voor maatschappelijk dienstverleners](#) wordt aangeboden door Team Relatiebeheer van Dienst Toeslagen en is volledig gericht op professionals en vrijwilligers die inwoners ondersteunen met toeslagen. Op de site staan contactgegevens van relatiebeheerders, folders, handige websites en uitlegvideo's.

- **Handboek Toeslagen:** In het [Handboek Toeslagen](#) is gedetailleerde informatie te vinden over vrijwel alles wat met toeslagen te maken heeft. Waar nodig worden relevante passages of lessen uit wetsgeschiedenis of jurisprudentie aangehaald. Op de toegangspagina van het Handboek Toeslagen staat een overzicht van alle hoofdstukken. Informatie over (onder andere) trajecten naar werk vanuit de gemeente staan in hoofdstuk 22. over Kinderopvangtoeslag in [paragraaf 1.6 \(Arbeidseis\)](#). Vraagstukken over de arbeidseis van de partner in het kader van KOT zijn terug te vinden in § 1.6.2 van datzelfde hoofdstuk. Algemene informatie over toeslagpartners is te vinden in hoofdstuk 6 van het Handboek Toeslagen.

4 Kinderopvangtoeslag, complicaties en compensaties

Als consulenten adviseren KOT aan te vragen, is het goed als zij op hoofdlijnen kennis hebben van de voorwaarden voor KOT. En dat zij ook weten wat de inwoner bij het einde van het traject moet doen. Rondom re-integratie of werk en KOT spelen nog allerlei andere kosten en omstandigheden een rol. In dit hoofdstuk staat een verzameling van de meest voorkomende situaties, waarbij suggesties voor het voorkomen of oplossen van bepaalde problemen worden gegeven.

4.1 Recht op kinderopvangtoeslag eindigt niet (direct)

Als iemand geen recht (meer) heeft op KOT, kunnen er omstandigheden en mogelijkheden zijn om (tijdelijk) gebruik te (blijven) maken van kinderopvang.

Ongebruikte uren mogen opgemaakt worden

Dienst Toeslagen vergoedt maximaal 230 uur kinderopvang per kind, per maand. Dat zijn 2.760 uur op jaarbasis. Als een ouder geen recht meer heeft op KOT, dan mag die de ongebruikte uren van de maanden waarin recht was op KOT nog opmaken binnen het kalenderjaar (tot en met 31 december). Dit geldt voor alle ouders die in een bepaald jaar één of meer maanden recht hebben op KOT, ongeacht of dat recht is gebaseerd op werk, een re-integratietraject, inburgering of studie.

Voorbeeld

Jurre volgt van februari tot en met juni een traject naar werk vanuit de gemeente. In die 5 maanden kan hij per maand voor maximaal 230 uur KOT gebruiken. Hij gebruikt echter maar 180 uur per maand voor de opvang van zijn dochter. In de rest van het kalenderjaar mag hij dan nog 250 uur (5 x 50 uur) kinderopvang met recht op KOT gebruiken.

Kinderopvangtoeslag bij werkloosheid

Als de ouder werkloos wordt, bijvoorbeeld omdat diens arbeidscontract voor bepaalde tijd afloopt, behoudt deze nog 3 maanden recht op KOT, de zogenaamde uitlooptermijn. Dit recht mag ook doorlopen over de jaargrens. Dus bij de start van de werkloosheid op 1 december is er nog recht over december en over januari en februari van het jaar erop.²⁷ Deze termijn van 3 maanden geldt alleen voor werk, dus niet bij einde re-integratietraject, inburgering of studie.

Daarnaast geldt hierbij ook dat de ouder tijdens de uitlooptermijn per kind per maand maximaal 230 uur opvang mag gebruiken. En ook dat de niet-gebruikte uren later in hetzelfde kalenderjaar mogen worden ingezet. Stel, het contract eindigt per 30 november en de ouder stopt per 31 december met de kinderopvang. Dan bouwt die in januari en februari van het volgende jaar toch nog recht op voor 230 uur, en die uren mogen gedurende dat hele jaar worden ingezet.

Wet langdurige zorg en kinderopvangtoeslag

Het is mogelijk dat één van beide ouders langdurig ziek is of wordt en een Wlz-indicatie krijgt. Als de andere ouder voldoet aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor KOT, kan er in zo'n situatie toch recht zijn op KOT. Zo kan voorkomen worden dat de werkende partner belemmerd

²⁷ Meer over de uitlooptermijn in [Handboek Toeslagen § 1.6.3](#)

wordt in zijn arbeidsparticipatie door de volledige zorg voor de kinderen op zich te moeten nemen. Door in deze gevallen toch KOT te verstrekken, kan de werkende partner blijven werken. Als de ouder met een Wlz-indicatie alleenstaand is, is er na het einde van een eventuele arbeidsovereenkomst geen recht meer op KOT. KOT is immers bedoeld als een voorziening om arbeidsparticipatie te stimuleren, niet als zorgvoorziening. Wel kan deze ouder zich tot de gemeente wenden met een verzoek om een Sociaal Medische Indicatie (SMI).

4.2 Voorschoolse educatie, peuteropvang en SMI

Er zijn ook andere mogelijkheden van kinderopvang, zonder recht op KOT. Ook bij enkele andere regelingen kan de ouder mogelijk een traject volgen in de tijd waarin het kind wordt opgevangen.

Gemeentelijke peuteropvang

Voor peuters die geen recht hebben op KOT en geen indicatie hebben vanwege ontwikkelingsachterstand, bieden gemeenten gemeentelijke peuteropvang aan van 2 dagdelen per week. De peuter kan vaak met 2 jaar al starten. Het doel is de kinderen voor te bereiden op school, (taal)achterstanden te verkleinen en alle kinderen dezelfde ontwikkelingsmogelijkheden te bieden.

Voorschoolse educatie

Voorschoolse educatie is voor peuters van 2,5 tot 4 jaar met een mogelijke (taal)achterstand. De extra ondersteuning die hierbij wordt gegeven helpt kinderen bij hun ontwikkeling. Bij voorschoolse educatie gaat het kind ongeveer 16 uur per week naar een kinderopvang. Deze opvang heeft een speciaal programma om de (taal)ontwikkeling van kinderen te stimuleren. Het consultatiebureau beoordeelt of een kind in aanmerking komt voor voorschoolse educatie.

Sociaal Medische Indicatie (SMI)

Soms kunnen ouders die niet werken vanwege sociaal of medische problematiek (deels) niet zelf voor hun kinderen zorgen. Het kan gaan om een (dreigende) crisissituatie voor het kind of een (tijdelijke) overbelasting van het gezin, bijvoorbeeld vanwege ziekte, detentie of overlijden van één van de ouders. Dan kan kinderopvang nodig zijn, terwijl de ouders niet in aanmerking komen voor KOT. De gemeente kan overwegen SMI in te zetten als een ouder nog niet kan re-integreren, omdat er bijvoorbeeld eerst een behandelingstraject moet worden gevolgd.

Met een Sociaal Medische Indicatie (SMI) hebben gemeenten de mogelijkheid om gezinnen (tijdelijk) financieel te ondersteunen in de kosten voor kinderopvang. Het gaat daarbij om kinderen tussen de 0 en einde-basisschoolleeftijd. De SMI kan zowel ouder als kind betreffen. Het doel is om ouders in een moeilijke situatie te ontlasten en/of de ontwikkeling van de kinderen te stimuleren. Meestal is de SMI tijdelijk om de thuissituatie te stabiliseren.²⁸

Het is aan de gemeente om een integrale afweging te maken tussen deze 3 voorzieningen en KOT. Daarmee kan gekeken worden welke voorziening het meest passend is, ook kijkend naar de behoefte van ouder en kind. In sommige gevallen kunnen KOT en voorschoolse educatie bijvoorbeeld samengaan.

²⁸ [Handreiking Sociaal Medische Indicatie \(SMI\)](#)

4.3 Complicaties bij start of einde traject

Consulenten worden geregeld geconfronteerd met complicaties die voortvloeien uit de vraag of een inwoner al of nog recht heeft op kinderopvangtoeslag. De meestvoorkomende situaties staan hieronder uiteengezet, soms met een verwijzing naar een andere paragraaf waarin al uitvoeriger wordt ingegaan op dat specifieke onderwerp.

Ongelijke start traject/werk en opvang

Plekken voor kinderopvang zijn schaars, zeker in de grote steden. Vaak zijn er wachtlijsten. Daardoor kan het zijn dat de startdatum van het traject en de start van een vrije plek niet synchroon lopen. Ouders hebben alleen recht op KOT in de maanden waarin zij werken of deelnemen aan een traject.

Voorbeeld

Het re-integratietraject van Sharissa start in september. Er komt per 16 juli een plek vrij bij de kinderopvang. De kans dat er binnenkort nog een nieuwe plek vrijkomt met een startdatum per – of korter op – 1 september is klein. Sharissa kan de kinderopvang in juli en augustus niet van haar bijstandsuitkering betalen en zij heeft dan nog geen recht op KOT.

Gemeenten zullen in dergelijke situaties moeten afwegen wat zwaarder weegt: de kosten van de opvang voor anderhalve maand betalen of het risico dat Sharissa niet kan starten met haar traject, omdat haar kind niet opgevangen kan worden. In dit soort situaties kan de gemeente bekijken welke mogelijkheden zij heeft om de kinderopvangkosten van Sharissa te vergoeden.

Kinderopvangplek opzeggen of niet?

Vanwege de schaarste kan het verstandig zijn om een eenmaal bemachtigde kinderopvangplaats vast te houden. Dit is ook in het belang van het kind. Voor de ontwikkeling van het kind is het goed als het langere tijd in een vaste groep zit en niet wisselend ‘op’ en ‘van’ de kinderopvang gaat. Een duurzame insteek is daarom wenselijk. Het is belangrijk om hiermee rekening te houden bij het uitstippelen van een traject naar werk. Zeker als er bij het einde van werk of een traject zicht is op een (nieuwe) baan of een vervolgtraject.

Nieuw traject of werk in zicht

Als het traject is afgelopen en er binnenkort werk of een nieuw traject volgt, dan is het mede in het belang van het kind de opvang op dezelfde locatie te continueren. Afhankelijk van de duur van de tussenliggende periode kan de ouder de nog ongebruikte uren uit de rechthebbende periode inzetten. Zie [§ 4.1](#).

Ook als er nog géén zicht op een vervolg is, mag de ouder de uren opmaken die van de 230 uur per maand zijn overgebleven in de maanden waarin de ouder recht had op KOT.

Werkloos na betaald werk

Als de ouder werkloos wordt, bijvoorbeeld omdat het contract voor bepaalde tijd afloopt, behoudt deze nog 3 maanden recht op KOT²⁹. Zie ook [§ 4.1](#).

²⁹ Deze urensystematiek kan ingewikkeld zijn voor de ouder. De informatie is niet terug te vinden in de Toeslagen-app. Help de ouder te berekenen hoeveel uren/maanden er nog recht is op KOT of stuur deze daarvoor door naar een toeslagenservicepunt.

Komt de ouder voor een deel van die periode toch niet meer in aanmerking voor KOT? Dan kan de gemeente overwegen bij te springen. Zie de overwegingen onder het kopje **Ongelijke start traject/werk en opvang** in deze paragraaf.

Opzegtermijn kinderopvangplek

Wat ouders niet altijd in de gaten hebben is dat er voor het opzeggen van de kinderopvang een opzegtermijn geldt. Meestal is dit een maand. Gemeenten kunnen ouders helpen extra kosten te voorkomen door de ouders erop te wijzen wanneer ze uiterlijk moeten opzeggen.³⁰

4.4 Bijkomende kosten en mogelijke compensatie

Eigen bijdrage en gemeentelijke tegemoetkoming

De KOT dekt voor mensen met een lager inkomen 96% van de kosten van de kinderopvang.^{31,32} De overige 4% is de eigen bijdrage, die ouders in principe zelf moeten betalen. De Wet kinderopvang staat toe dat gemeenten voor deze resterende 4% een tegemoetkoming verstrekken aan inwoners met een uitkering die in een traject naar werk zitten.³³ Omdat het over de eigen bijdrage van 4% gaat, wordt deze regeling wel aangeduid als vierprocentsregeling of 4%-regeling.

Factuur kinderopvang = KOT + eigen bijdrage (betaald door ouder)
Bij toepassing van de 4%-regeling wordt dat:
Factuur kinderopvang = KOT + 4% tegemoetkoming vanuit de gemeente

Hoger uurtarief

Ieder jaar wordt per opvangsoort (dagopvang/buitenschoolse opvang (bso)/gastouderopvang) een maximale uurprijs vastgesteld.³⁴ Op basis van dat wettelijke tarief wordt de hoogte van de KOT berekend. De uurtarieven van de kinderopvangorganisaties zijn vaak hoger dan het maximale wettelijke tarief. Dan ontstaat de volgende situatie:

KOT (96% van het wettelijk tarief)
Eigen bijdrage/4%-regeling (4% van het wettelijk tarief)
Restbedrag (deel uurtarief boven het wettelijk maximum) +
Factuur kinderopvang

Voor ouders met een minimuminkomen kan dat restbedrag per maand behoorlijk oplopen. Zover zelfs, dat dit complicaties voor het volgen van het traject kan opleveren. Er zijn gemeenten die afspraken hebben gemaakt met kinderopvangorganisaties om voor de gemeentelijke doelgroep (ouders in een traject op grond van de Pw of de Wet IB2021) het wettelijk uurtarief te rekenen. Het aantal plekken voor een dergelijke regeling is vaak beperkt.

³⁰ Meer informatie over opzeggen staat bij [Annuleren en Opzeggen](#) op de website van Boink

³¹ In 2026 ligt de grens bij een (gezamenlijk) jaarinkomen van € 56.412. In 2027 wordt dit hoger.

³² Uitgaand van de wettelijke maximale uurprijs.

³³ Dit kan voor ouders in een traject met een uitkering op grond van de Pw, IAOW, IAOW of Anw en voor schoolgaanden 18- onder voorwaarden en schoolgaanden en studerenden 18+. Artikel 1.13 jo 1.6 lid 1 onder c,e,j,k of l Wko.

³⁴ In 2026 resp. € 11,23/€ 9,98/€ 8,49, zie [Bedragen kinderopvangtoeslag 2026](#)

Gemeenten kunnen aan bijstandsgerechtigden in een traject, scholieren en studenten een tegemoetkoming geven voor de eigen bijdrage. Ook kunnen zij afspraken maken over gebruik van het wettelijke uurtarief voor kinderopvang voor hun doelgroep.

Armoedeval

Als een inwoner volledig uitstroomt naar werk en alle minimaregelingen ineens stoppen, kan het voorkomen dat er minder geld overblijft om van te leven dan in de uitkeringssituatie; dit is de armoedeval. Om deze zo veel mogelijk te voorkomen, kan de gemeente maatregelen treffen ter voorkoming of verzachting van de val:

- Maak afspraken met kinderopvangorganisaties over gebruik van het wettelijk tarief;
- Overweeg de vergoeding van de eigen bijdrage nog 6 tot 12 maanden na uitstroom te betalen;
- Verstrekk een substantiële premie arbeidsinschakeling die de achteruitgang in besteedbaar inkomen voor een zekere periode kan compenseren;
- Regel een overgangperiode in voor minimaregelingen;
- Hanteer toegang tot minimaregelingen voor inwoners met een inkomen tot bijvoorbeeld 120/130/140% van de bijstandsnorm.

Reiskosten

Vanwege de schaarste van opvangplaatsen moet de ouder het kind soms naar een opvangplek brengen die noch in de buurt van de woning ligt, noch in de buurt van het werk of de voorziening. Als de ouder hiervoor veel reiskosten moet maken, kunnen die kosten een extra drempel opwerpen om aan het traject deel te nemen. De gemeente kan overwegen om ook deze kosten te vergoeden.

4.5 Overige

Nieuw financieringsstelsel kinderopvang vanaf 2029

Vanaf 2029 wordt de kinderopvangtoeslag afgeschaft. Dienst Toeslagen betaalt dan 96% van de maximumuurprijs rechtstreeks aan de kinderopvangorganisatie. De ouders betalen nog wel een kleine eigen bijdrage.

Als er geen recht meer is op de vergoeding wegens een verandering in de werksituatie, dan geldt dit alleen voor de toekomst. Ouders hoeven geen geld meer terug te betalen. Ook krijgen gemeenten dan meer mogelijkheden om de eigen bijdrage van ouders te vergoeden en te bepalen welke kwetsbare groepen zij daarmee willen ondersteunen.

Kinderopvang voor kinderen met extra ondersteuningsbehoefte

Gewone kinderopvang is schaars. Dat geldt helemaal voor kinderopvang of bso voor kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte. Bijvoorbeeld kinderen met een licht verstandelijke beperking of met gedragsproblemen. Geef ouders van zulke kinderen zo nodig meer ruimte en probeer re-integratieactiviteiten te organiseren in de uren waarin de kinderen naar school zijn.

Bijlage 1: Lijst van afkortingen

Anw	Algemene nabestaandenwet
BIDN	Bureau InformatieDiensten Nederland
bso	Buitenschoolse opvang
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
DGO-KOT	Doelgroepouders-Kinderopvangtoeslag
DKD	Digitaal Klantdossier
IOAW	Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
KOT	Kinderopvangtoeslag
LKS	Loonkostensubsidie
Nuggers	Niet-uitkeringsgerechtigden, volgens artikel 6 onder a Participatiewet
Pw	Participatiewet
Rwko	Regeling Wet kinderopvang
SMI	Sociaal Medische Indicatie
SRG	Statistiek re-integratie door Gemeenten
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
Wko	Wet kinderopvang
Wlz	Wet langdurige zorg

Bijlage 2: Wettelijk kader kinderopvangtoeslag

Voor KOT zijn een aantal wetten en regelingen van belang. Dit zijn:

- [Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen](#) (AWIR)
- [Wet kinderopvang](#) (Wko)
- [Besluit kinderopvangtoeslag](#) (Besluit KOT)
- [Regeling Wet kinderopvang](#) (Rwko)
- [Besluit landelijk register kinderopvang, register buitenlandse kinderopvang en personenregister kinderopvang](#) (Besluit registers)
- Verzamelbesluit Toeslagen

Voor de gemeente zijn in deze context met name relevant:

- artikel 1.6 lid 1 onder c Wko: inwoners die algemene bijstand of een uitkering ontvangen op grond van de Participatiewet, IOAW, IOAZ of de Anw die gebruik maken van een voorziening gericht op arbeidsinschakeling.
- artikel 1.6 lid 1 onder f Wko: niet-uitkeringsgerechtigden die als werkzoekende bij UWV zijn geregistreerd (nuggers) en gebruik maken van een voorziening gericht op arbeidsinschakeling.
- artikel 1.6 lid 1 onder g Wko: inburgeringsplichtigen die een traject volgen op grond van de Wet inburgering 2021. Op deze groep wordt in deze handreiking niet nader ingegaan.

En in mindere mate

- artikel 1.6 lid 1 onder e Wko: minderjarige ouders die scholing of een opleiding volgen en met toepassing van artikel 16 of artikel 18 lid 1 en 12 Pw algemene bijstand ontvangen of kunnen ontvangen.
- artikel 1.6 lid 1 onder j Wko: jongmeerderjarige ouders die een opleiding volgen, zoals voorgezet onderwijs, Vavo, mbo, hbo of wo.
- artikel 1.13: Het college kan aan een ouder als bedoeld in [artikel 1.6, eerste lid, onderdelen c, e, j, k of l](#), een tegemoetkoming verstrekken in aanvulling op de kinderopvangtoeslag, zodanig dat het totaal van de kinderopvangtoeslag en de tegemoetkoming niet meer bedraagt dan de kosten van kinderopvang, bedoeld in [artikel 1.7, eerste lid](#).

Colofon

Deze handreiking is geschreven door Stimulansz in opdracht van en in samenwerking met het ministerie van SZW, VNG, CBS, BIDN, Dienst Toeslagen en diverse gemeenten.

Auteurs

Kris Park
Francis Bouwens
Annemieke Wildenburg

Eindredactie

Annemieke Wildenburg

Illustraties

Francis Bouwens
Jolien Klein Wassink

Stimulansz
info@stimulansz.nl
030 298 2800
www.stimulansz.nl

Over Stimulansz

Stimulansz helpt professionals van gemeenten alle veranderingen in het sociaal domein zo soepel mogelijk te doorlopen.

Dit doen we door steeds een stap op de ontwikkelingen vooruit te lopen en te kijken wat er mogelijk is met nieuwe en bestaande wet- en regelgeving.

We zorgen altijd voor een heldere andere kijk, gidsen gemeenten en bieden hierbij diverse diensten aan. Zo kunnen zij het beste effect voor hun inwoners bereiken, nu en straks.

Stimulansz is uitvinder van de [Omgekeerde Toets](#)[®], de beproefde en juridisch onderbouwde maatwerkmethode die veel navolging heeft gekregen en in meer dan 50% van de Nederlandse gemeenten succesvol wordt toegepast.

Nieuwsgierig?

Benieuwd wat Stimulansz nog meer te bieden heeft?
Ga naar stimulansz.nl voor meer trainingen, kennis en advies.

Volg ons ook op:

stimulansz.nl

**Anders kijken
is meer bereiken**